

Porucha vedomia

Autor úlohy: MUDr. Marian Sedlák

Dátum: 31.11.2021

Výzva: Porucha vedomia: Muž (1951) a žena (1956) spolu na adrese, nevoľnosť, zvracanie, vertigo, rozprávajú z cesty, dýchajú spontánne, na adrese ešte traja ďalší ľudia (t.č. neznámy zdravotný stav).

Pozn. vyslaný HaZZ.

(pozn. autora: výzvy na zásah ZZS sú písané veľmi krátko a stručne, pretože prioritou Krajského operačného strediska (KOS) je vyslať posádku čo najrýchlejšie a s nejakou adekvátnou informáciou, do čoho vlastne idú)

Počas cesty na adresu vás kontaktuje KOS s viac informáciami o zásahu. Ide o rodinný dom, kde žije 5 ľudí, starší manželský pár (starí rodičia) a trojčlenná rodina (otec, mama a dcéra). Otec odišiel podvečer na nákup a keď sa vrátil, našiel starých rodičov v kuchyni pozvracaných, údajne sú "mimo", ale dýchajú spontánne. Je november, pred odchodom zapojil nejaký kotol na vyhrievanie domu, ktorý nemali zapojený od minulej zimy. Celý deň sa nikto z rodiny na nič zdravotne nestožoval, doma necítili nijakú zvláštnu vôňu/zápach.

Pri príchode na adresu nachádzate vonku na verande domu sedieť starých rodičov a dcéru. Manžel hovorí, že v dome je ešte jeho žena, nereaguje a sám ju nevie vyniesť von. V tom momente ale prichádza aj posádka hasičského a záchranného zboru, ktorí ženu vynesú von, Po ich úvodnom meraní vám potvrdzujú vašu pracovnú diagnózu, na ktorú myslíte už od začiatku výjazdu. Ako vedúca lekárka/lekár urobíte rýchle prvotné vyšetrenie a triáž pacientov. Tiež požiadate KOS o vyslanie ďalších posádok ZZS, aby ste boli schopní adekvátne ošetriť všetkých pacientov:

Dedko: TK: 134/78 , F: 111 , DF:20 , TT:35,6 , PO2:98% , G:7,1

Babka: TK: 124/81 , F: 113 , DF:18 , TT:35,9 , PO2:99% , G:6,4

Dcéra (13r): TK: 108/67 , F: 110 , DF:18 , TT:36,4 , PO2:99% , G:6,3

Manželka: TK: 90/54 , F:130 , DF: 20 , TT:36,5 , PO2: 97% , G:6,2

(Legenda: TK-tlak krvi, F: pulzová frekvencia, DF: dychová frekvencia, TT:telesná teplota, PO2: oxygenácia krvi pulzným oxymetrom, G:glykémia)

Dedko, babka a dcéra sú chodiaci, orientovaní osobou, miestom aj časom, sťažujú sa na bolesti hlavy, "hučí im v ušiach", je im na vracanie, bolesti nemajú, na odpadnutie im zatiaľ nie je. Auskultáciou pľúc u všetkých pacientov nenachádzate žiadne patologické nálezy. Všetci dnes jedli rôzne jedlo. Manželka je na tom ale horšie - je v bezvedomí, nereaguje na oslovenie a bolesť, jej GCS (Glasgow Coma Scale) je 3 (1-1-1), má výrazne červenú tvár. Auskultáciou pľúc nenachádzate žiadne patologické nálezy. Posádky ZZS ktoré práve prišli na miesto si berú do starostlivosti zvyšných členov rodiny a okamžite začnú liečbu. Vy ostávate pri manželke, ktorú prenášate do sanitky, zabezpečíte termomanažment a kontinuálny monitoring vitálnych funkcií, zabezpečíte intravenózný prístup a po analgosedácii a myorelaxácii prevediete endotracheálnu intubáciu a napojíte ju na umelú pľucnu ventiláciu. V takom stave a s t.č. stabilizovanými vitálnymi funkciami ju transportujete na oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny. Ostatné posádky ZZS transportujú zvyšok pacientov za kontinuálnej liečby na urgentný príjem.

- 1. Aká je najpravdepodobnejšia príčina pôvodu ťažkostí celej rodiny? (4b)**
- 2. Čo je patofyziologickou podstatou tohto akútneho stavu a čo konkrétne vedie k smrti človeka v prípade, že sa pomoc neposkytne čo najrýchlejšie a najodbornejšie? (5b)**
- 3. Prečo sa v tomto prípade nemôžeme spoliehať na hodnotu oxygenácie krvi podľa pulznej oxymetrie? (3b)**
- 4. Aká je okamžitá kauzálna liečba pri tomto akútnom stave? Existuje ešte aj "vylepšená" kauzálna liečba ale len v niektorých nemocniciach na Slovensku (a potrebujete na to špeciálne "miesto") - o čo ide? (6b)**
- 5. Aká je prognóza pacientov? Existujú po prekonaní tohto stavu aj nejaké dlhodobé komplikácie? (4b)**

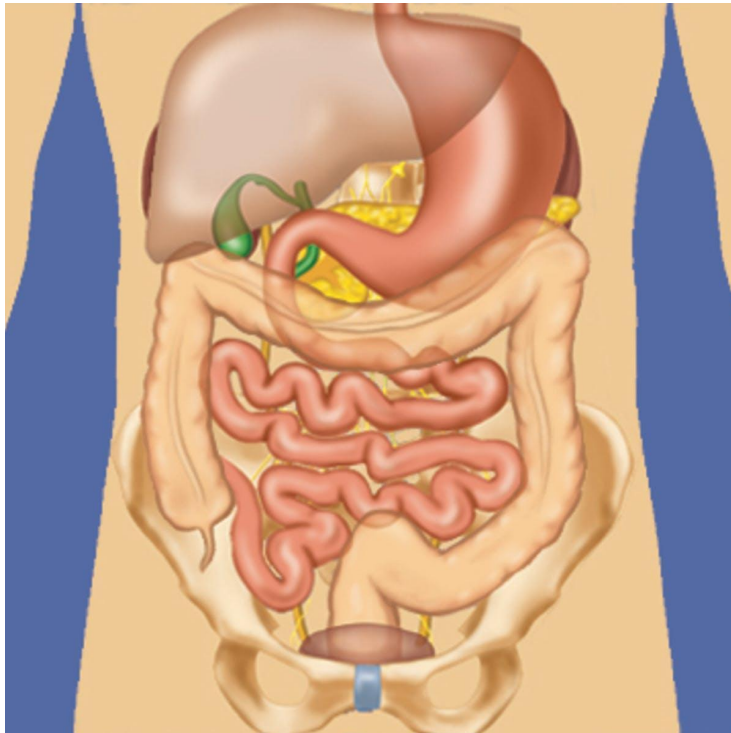
Otrava paralenom

Autor úlohy: Jozef Polaček

Je sobotné poobedie a ty máš voľno. Nieкто Ti volá. Sú to tvoji známi, ktorí vedia, že si lekár/ka a potrebujú tvoju pomoc. Ich syn od rána vracia a je celý bledý. Nemá teplotu ani hnačku. Bolí ho brucho. Na raňajky zjedol iba pár lyžičiek ovsených vločiek, pretože mu jest' nechutilo, čo je čudné, pretože obvykle zje všetko. Celá rodina jedla to isté, ale mama ani otec nevracali. V rodine sú všetci zdraví okrem otca. Ten sa sťažuje na nádchu, bolesť hrdla a hlavy. Hovorí, že to nič nie je že tabletky mu uľavili od bolesti.

Ideš ich navštíviť. Chlapec je bledý, spotený a pôsobí ospalo. Vyšetříš ho a zistíš, že ho bolí brucho pod pravým rebrovým oblúkom. Chlapcov zdravotný stav sa Ti nepozdáva a posielaš ich na urgentný príjem. Pri odchode vidíš pod stolom spadnutú krabičku paralenu. Zdvihneš ju zo zeme. Otec sa čuduje ako sa tam dostala a hovorí, že paralen mu pomohol na prechladnutie. Povedal, že ich od včera nevedel nikde nájsť.

1. Porucha ktorých orgánov spôsobuje bolesť pod pravým rebrovým oblúkom ? (vymenuj aspoň 3 orgány) 3b

Prišli ste na urgentný príjem. Chlapec sa cíti horšie. Lekár vyšetří pacienta. Pacient je slabý a unavený. Je bledý a už sa nepotí. Má bolesti pod pravým rebrom a tachykardiu. Pre podozrenie z dehydratácie pacienta napoja na infúziu. Lekár sa pýta na ochorenia, alergie a výskyt vrodených ochorení. Ďalej sa pýta, či je nieкто chorý v škôlke. Rodičia odpovedajú zamietavo. Lekár sa ešte opýta, či chlapec nemohol zjesť niečo pokazené alebo huby. Aj na tieto otázky odpovedajú zamietavo. Na záver sa ich opýta, či nemohol užít alkohol a lieky. Otec si spomenie na krabičku paralenu na zemi a povie, že mohol zjesť paralen. Malý je maškrtník a možno si myslel, že to sú cukríky. Lekár povie sestre nech odoberie pacientovi krv na toxikológiu a pre istotu podá protijed proti paralenu.

2. Aká je najčastejšia príčina otravy u detí ? 1b

3. Aké sú príznaky otravy paralenom ? (vymenuj aspoň tri príznaky) 2b

4. Aký liek pacient dostal ? 2b

Chlapca hospitalizovali na oddelení. Toxikológia preukázala prítomnosť látky paracetamol v krvi pacienta. Lekár prísne napomenul rodičov, aby lieky uschovávali mimo dosahu detí. Ďalej im popísal prvú pomoc pri požití jedovatej látky.

5. Čo by si robil na mieste rodičov, keby nájdeš dieťa v podobnom stave ako bol ich syn alebo v bezvedomí ? (vymenuj aspoň 2 kroky správne) 2b

Pacienta si nechajú v nemocnici aspoň pár dní, pretože potrebujú sledovať, či nedošlo k poškodeniu životne dôležitých orgánov. Priebežne budú sledovať zrážanlivosť krvi, hladinu glukózy, hladinu bilirubínu, hladinu pečeňových enzýmov, hladinu močoviny a kreatinínu a pH krvi.

6. Ktoré orgány sú najviac ohrozené pri otrave paralenom ? 2b

Na druhý deň ráno sa pacient cíti trochu lepšie. Stále ho bolí pod pravým rebrovým oblúkom. Raňajkoval vložky bez zvracania a bez hnačky. Lekár na oddelení si všimol, že ma trochu žlté očné bielka. Inak na pacientovi nie je nič patologické. Hrá sa s hračkami a chce ísť domov.

7. Ako by sa prejavilo zlyhanie orgánov poškodených paralenom ? Čo robiť ak sú nezvratne poškodené ? 2b

Intoxikácia liekmi

Autor úlohy: Michaela Dišeková

Všetci sme sa mohli stretnúť so situáciou, kedy sme siahli po liekoch aby sa nám uľavilo od ťažkostí. Poďme si ukázať, kedy samotná liečba môže aj uškodiť. Nie nadarmo sa hovorí, že liek od jedu sa líši iba dávkou..

- 1. Ako vyvoláva liek po vstupe do organizmu svoj účinok? (2b)**
- 2. Napadne Ťa, ako sa môže pacient ľahko nevedomky predávkovať počas domácej liečby? (2b)**
- 3. Prečo sa upravuje dávkovanie niektorých liekov podľa stavu obličiek? (1,5b)**

Predstavme si situáciu, kedy nájdeme pacienta v ťažkom stave po predávkovaní. Pacient je v bezvedomí, nereaguje na oslovenie, reaguje na bolestivý podnet.

- 4. Aká je prvá pomoc pri zistení, že sa pacient predávkoval? Prečo sa neodporúča vyvolať zvracanie? (2b)**
- 5. Čo predstavuje v urgentnej medicíne skratka ABCDE? Stručne popíš čo znamenajú jednotlivé písmená. Dá sa aplikovať aj u pacientov s predávkovaním? (3b)**

Antidotá sú látky, ktoré vedia zvrátiť určitý účinok vyvolaný inou látkou/jedom. Podanie antidota spolu so zaistením životných funkcií môže byť život zachraňujúci výkon.

- 6. Čo sú to organofosfáty? Ako vyzerá pacient pokiaľ s nimi prišiel do kontaktu? (1,5b)**
- 7. Prečo sa podáva pri ich pôsobení o.i. atropín? Skús popísať celý liečebný postup (2b)**